
Chystá se stipendium na ubytování

Chystá se stipendium na ubytování

PRAHA, 6. února 2004 | 14:03 Studentské bydlení už nebude třeba spojovat jenom s vysokoškolskými kolejemi. Léta se táhnoucí problém, jak co nejspravedlivěji rozdělovat studentům státní příspěvky, je, zdá se, vyřešen. Peníze na bydlení během studia dostanou vysokoškoláci na ruku možná už napřesrok

"Tentokrát už to dotáhneme," tvrdí předseda studentské komory Rady vysokých škol Jiří Nantl. Má tím na mysli věc, o které se mezi vysokoškolskou veřejností vášnivě diskutuje už skoro deset let: nové financování studentského ubytování.

Skutečně chybí už jen podpis ministryně školství. Podle návrhu, který byl nedávno projednán mezi zástupci ministerstva školství, rektory, kvestory, Radou vysokých škol a zástupci odborů, by měly být dosavadní státní dotace na studentské koleje nahrazeny tak zvaným stipendiem na ubytování. Peníze by nedostávaly školy, či přesněji správy kolejí, ale přímo studenti. To by znamenalo zásadní průlom. Dosud totiž státní dotace na ubytování vysokoškoláků, které představují nemalou částku 650 milionů korun ročně, nesměřují tam, kde mladí lidé chtějí studovat, ale tam, kde jsou lůžka na kolejích.

Kdo na tom prodělá a kdo vydělá

Třeba Technická univerzita Liberec má necelých sedm tisíc studentů, ale skoro tři tisíce lůžek. Naopak třeba Ostravská univerzita má na téměř stejný počet studentů jen 565 lůžek. Na každé z nich dostávají školy měsíčně 890 korun od státu. Dalších dejme tomu tisíc dvanáct set doplatí studenti.

Pro ubytované je to pořád ještě levnější než třeba bydlení v privátě. Jenomže právě jen pro ty, kdo místo na kolejí získali. Mnoho jiných, kteří také nemají stálé bydliště v místě školy, si platí podnájem bez jakéhokoli příspěví eráru. Zatímco dnes bydlí na kolejích asi sedmdesát tisíc studentů, tedy asi třetina z těch, kdo studují na vysokých školách prezenčním způsobem, podle navržených pravidel by to bylo devadesát šest tisíc, tedy skoro polovina.

Jaká ta pravidla jsou? Stipendium na ubytování by měl dostat ten, kdo studuje v prvním studijním programu nebo v programu navazujícím (tedy na bakaláře, magistra, případně Ph. D.), nepřekročil standardní dobu studia, bydlí mimo okres, v němž má sídlo vysoká škola, a je občanem ČR nebo některého ze států EU.

Ti všichni by dostávali 670 korun měsíčně s tím, že bude na nich, jaké bydlení si za ně pořídí. Přirozeně, že jim to nebude stačit ani na kolej ani na privát. V každém případě si budou muset připlatit, ale rozhodnutí bude na nich. A koleje se tak octnou v konkurenčním prostředí s ostatními, kdo poskytují ubytování. Kdo na tom prodělá? Bezpochyby školy, které mají hodně lůžek. Jde zejména o Technickou univerzitu Liberec a Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze, a kupodivu i o Univerzitu Karlovu.

"Vydělat by měli studenti", tvrdí jejich reprezentant Jiří Nantl. Podle jeho slov se budou moci rozhodnout, kam jít studovat, a přitom budou mít jistou podporu pro ubytování. Ve skutečnosti se zejména těm, kdo už získali nárok na lůžko, nelíbí, že by měli dostudovat ve standardním termínu a míní, že je to příliš tvrdé.

Stát nezaplátí víc než teď

Objevují se také výhrady, že v některých případech může dostat příspěvek i student, který bydlí na okraji sousedního okresu, a mohl by tudíž snadno dojíždět. "Nic není dokonalé, ale lepší kritérium nikdo nenavrhl," odpovídá předseda studentské komory. A dodává, že je to také kritérium, které nezvyšuje nároky na státní rozpočet.

Odmítá také spojovat příspěvek na ubytování s prospěchem. "V momentě, kdyby by šlo i o prospěch, byl by to úplně jiný druh stipendia," říká. Podle jeho názoru by nová pravidla mohla začít platit už v příštím kalendářním roce. Jde jenom o to, aby je podepsala ministryně školství Petra Buzková. A ta loni v květnu oznámila, že chce v rámci reformy financování vysokých škol změnit i dotace na studentské bydlení. Koneckonců na základě toho se také materiál připravoval.

"Dnes už to vzali i rektori, kteří se dost dlouho bránili," říká předseda Nantl, který se té přípravy celou dobu zúčastnil za studenty. A vysvětluje: "I vysoké školy mají už zřejmě opravdový zájem na stabilním prostředí pro svůj rozvoj."